

Liikenne- ja viestintäministeriö

kirjaamo@lvm.fi

Lausuntopyyntö 22.12.2017 (LVM/2394/03/2017)

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden muuttamisesta osakeyhtiöksi sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. LVM065:00/2017

Infotripla Oy haluaa lausua hallituksen esitysluonnoksesta seuraavaa:

Tiivis lausuntomme koskee Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden osakeyhtiöittämistä, tuoden esille laajemminkin koko toimialan toimivuuden ja toimintaympäristön kehittymisen näkökulman - uuden liiketoiminnan, kasvun ja yhteiskuntataloudellisen, yrityslähtöisen työllisyyden ja vientipotentiaalin varmistamiseksi – hallitusohjelmatavoitteisiimme nojaten. Esityksellä on kohdehenkilökuntaa ja -toimintoja laajempi yhteiskunnallinen vaikutus, mikä tulee ottaa huomioon.

- 1. Esityksessä tulisi käsitellä ja terävöittää markkinan edistämisen tavoitteet, toimenpiteet ja linjaukset.** Olemassa olevien yritysten ja siten jo toimivan markkinan huomioiminen puuttuu kokonaan. Lisäksi tulisi huomioida tuoreen, useamman ministeriön, kaupungin ja toimijan yhdessä laatiman ja allekirjoittaman Liikenteen kasvuohjelman näkökulmat, jo olemassa olevien yksityisten yritysten toiminta ja kehittyminen edelleen sekä hallitusohjelman tavoitteet kansainvälisen kilpailukyvyyn edistämiseksi yksityisiin yrityksiin panostamalla. Alan monopolisoiminen yhden toimijan alaisuuteen ei ole suositeltavaa eikä sitä nähdä alan kehittymisen näkökulmasta hyvänä kehityspolkuna.
- 2. Esityksen tuloksena nähdään alan monopolisoituminen yhden toimijan määräämäksi monopolimarkkinaksi.** Esityksessä ei ole perusteltu, miksi tällainen alan monopolisoiminen tarvitaan. Esityksessä mainittu ”mahdollisimman hyvä yhteiskunnallinen kokonaistulos” jää avoimeksi ja ennen kaikkea se, miten siihen päästään on määrittelemättä. Kokonaisen alan monopolisoiminen on kiistatta väärä valinta.
- 3. Esityksessä todetaan, että yhtiö ei kilpaile markkinassa, kuitenkin lukuisissa kohdissa todetaan yhtiön kilpailevan.** Ei ole perusteltu, miksi monopoliyhtiön tulisi toimia markkinassa, jossa on jo yksityisten yritysten liiketoimintaa, tuotekehitystä ja vientiä tuoteliiketoiminnalle. Aiemmin, virastouudistuksen esiselvityksessä (kevät 2017) jo todettiin,

että "erityistehtävämonopoliyhtiö olisi pidettävä pois kilpailemasta yksityisten yritysten kanssa toimivilla markkinoilla" ja "koska yhtiö on luonnollinen monopoli, on toiminnan oltava selkeästi rajattua, jotta se ei häiritsisi kilpailtujen markkinoiden toimintaa". Nyt annetussa esityksessä tätä aiemmin kirjattua linjausta ei ole noudatettu ja siten aiemman linjauksen mukaisesti rooli tulee selkeyttää.

4. **Liikenneviraston liikenteenohjaus- ja hallintapalveluiden mahdollisessa muuttamisessa osakeyhtiöksi tulee tavoitteena olla (toteutuessaan) suomalaisten yritysten kilpailukyky potentiaalin vaarantamisen sijaan sen pitkäjänteinen tukeminen mm. tukemalla päämäärätietoisesti yritysten etenemistä suomalaiselta referenssimarkkinalta kansainvälisille markkinoille.** Viimeaikojen markkinamuutokset ovat jo nykyisellään tuoneet ja tuovat jatkossa lisää liikenteen hallintaan ja informaatioon markkinavetoisia, palvelutuotteina hankittavia kustannustehokkaita ratkaisuja, kuten esityksessä todetaankin. Euroopan muissa maissa on voimakas kehitys vastaavaan suuntaan - markkinaehtoisesti. Suomalaiset tuotteet tulee valjastaa viranomaisten käyttöön tuotteiden skaalaamiseksi ja monistamiseksi kansainvälisille markkinoille ja tärkeän ensimmäisen kotimaisen referenssin saamiseksi.

Olemme kommentoineet tässä vaiheessa luonnosta vain sen perustelu ja selitysosan perusteella. **Varsinaisiin lakimuutosehdotuksiin yms. ei kannata tässä vaiheessa yksityiskohtaisesti keskittyä, kun näin moni asia on ristiriidassa ja vaillinaisesti perusteltuna** - etenkin, kun näillä esityksen sisällöillä on erittäinkin kauaskantoisia vaikutuksia alan markkinaehtoiseen, kansainvälisestäkin kilpailukykyiseen kasvuun ja uhkana on synnyttää säädely monopolimarkkinatalous.

Yksityisten yritysten kilpailukyky, innovaatioiden kehittyminen ja riskinotto kyky perustuvat ennakoitavissa olevaan toimintaympäristöön, jota tukevat liikenteen kasvuohjelman ja hallitusohjelman laajasti hyväksytyt tavoitteet ja linjaukset. Monopoliyhtiön ja sen tehtävien laajentamisen sijaan tulee keskittyä, miten Suomen julkinen sektori voi aidosti hyötyä julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöstä ja toimia suomalaisen edelläkävijämarkkinan synnyttäjänä siten, että syntyy kustannustehokkaita, monistettavia ja vientiin skaalattavia ratkaisuja win-win -hengessä. Näistä malleista on hyviä esimerkkejä tämän alan ulkopuolelta.

Infotripla Oy

Kimmo Ylisiurunen
Toimitusjohtaja